

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I MALMÖ
 Avdelning 1
 Lena Palmér

DOM
 2012-05-04
 Meddelad i
 Malmö

Mål nr
 2736-12E

SÖKANDE

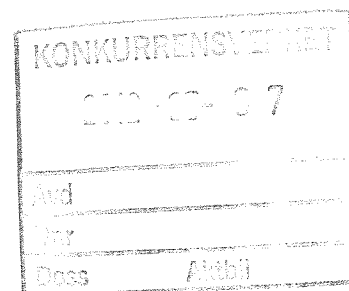
Altran Sverige AB, 556542-2531
 Sofierogatan 3 A
 412 51 Göteborg

MOTPART

VA SYD, 222000-2378
 Box 191
 201 21 Malmö

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster (LUF)

DOMSLUT

Förvaltningsrätten bifaller Altran Sverige AB:s ansökan om ingripande enligt LUF och förordnar att VA SYD:s upphandling av ramavtal avseende SharePoint-utvecklingstjänster ska göras om.

Dok.Id 105854

Postadress
 Box 4522
 203 20 Malmö

Besöksadress
 Kalendegatan 6

Telefon
 040-35 35 00
E-post: forvaltningsrattenimalmo@dom.se

Telefax
 040-97 24 90

Expeditionstid
 måndag – fredag
 08:00-16:00

YRKANDEN M.M.

VA SYD genomför en upphandling av ramavtal avseende SharePoint-utvecklingstjänster. Upphandlingen genomförs enligt reglerna om förhandlat förfarande i LUF. Tre anbudsansökningar har inkommit. Två av dessa, däribland Altran Sverige AB:s, har bedömts behäftade med brister och har diskvalificerats. Enligt tilldelningsbeslut den 14 mars 2012 har uppdraget tilldelats Fishbone Systems AB.

Altran Sverige AB begär överprövning av upphandlingen och yrkar att den ska göras om. Till grund för talan anförs bl.a. följande. VA SYD har ställt upp två skall-krav som sammantaget leder till otillbörlig konkurrens genom att kravet på proportionalitet inte uppfylls. Det första oproportionerliga kravet gäller leverantörens partnerskapsnivå med Microsoft inom tre specifika områden. Det krävs att leverantören är Gold Partner. Detta kvalificerar endast fyra företag i Sverige. Detta diskriminerar majoriteten av aktörer på området. Kravet är inte nödvändigt för att uppnå syftet och har ingen praktisk påverkan på leverantörens möjlighet att utföra uppdraget. Det andra oproportionerliga kravet är kravet på ”10 stycken intranätsprojekt baserade på SharePoint 2010 med en omfattning av om minst 1000 timmar hos kunder med mer än 200 användare”. SharePoint 2010 är en förhållandevis ny produkt, vilket gör antalet referensprojekt orimligt högt. Det stora antalet projekt gör att leverantörer som levererat många små projekt premieras. Det är praxis i upphandlingar att inhämta ca tre referenser. Upphandlingen strider vidare mot reglerna om förhandlat förfarande då skall-kraven utformats på sådant sätt att förhandling endast kunnat ske med en anbudssökande. VA Syd har redan på förhand varit inställt på att Fishbone Systems ska bli leverantör. Detta framgår av information som publicerats på VA SYD:s hemsida. Det framgår inte av utvärderingsprotokollet hur många av vinnande anbudsgivarens tio referensuppdrag som har verifierats av VA Syd. Avtalstiden i upphandlingen är två år med rätt till förlängning i fem år. Avtalslängden kan bedömas som en otillbörlig begräns-

ning av konkurrensen. Det finns inte särskilda skäl till en längre avtalstid än fyra år.

VA SYD bestrider bifall till ansökan och anför bl.a. följande. Altran Sverige AB:s anbudsansökan har diskvalificerats pga. ickeuppfyllande av det i anbudsinbjudan angivna kravet på att ha genomfört 10 stycken intranätsportalprojekt baserade på SharePoint 2010 med en omfattning av minst 1 000 timmar hos kunder med mer än 200 användare.

Altran Sverige AB hävdar att kravet avseende partnerskap är oproportionerligt. VA SYD anser att nämnda krav är både relevanta, lämpliga och nödvändiga i upphandlingen. Även för den händelse att rätten skulle finna att aktuella krav av någon anledning skulle stå i strid mot någon grundläggande princip har Altran Sverige AB inte lidit skada på denna grund. Bolagets ansökan innehöll i enlighet med kraven bevis till styrkande av kravens uppfyllande och diskvalificerades således inte på denna grund.

Altran Sverige AB hävdar även att kravet på erfarenhet avseende tidigare genomförda projekt är oproportionerligt. Skälen till ifrågavarande krav är att säkerställa att leverantören har en omfattande dokumenterad erfarenhet av att driva projekt i den omfattning som kommer att bedrivas på VA SYD vad gäller antal användare och timmar. Vidare verifierar kravet i görligaste mån förmågan att kunna leverera projekt av detta slag. Ur kontinuitetssynpunkt är detta avgörande för VA SYD då de planerade leveranserna avser verksamhetskritisk information. VA SYD anser att nämnda krav är både relevanta, lämpliga och nödvändiga i upphandlingen. Altran Sverige AB har visserligen inte ansetts uppfylla kravet på erfarenhet. Dock var bristerna, åtminstone delvis, av formell karaktär vad gäller de referenter som ej besvarade VA SYD:s förfrågningar. Det är med andra ord inte på det viset att Altran Sverige AB inte alls uppfyllde det underliggande kravet på erfarenhet. Omständigheterna tyder starkt på att Altran Sverige AB i och för sig hade uppfyllt åtminstone

2012 -05- 0 4

merparten av kraven på erfarenhet förutsatt att de uppgivna referenterna hade besvarat VA SYD:s förfrågan. Det bestrids att Altran Sverige AB, för den händelse att rätten skulle finna att kravet strider mot proportionalitetsprincipen, lidit skada.

Reglerna om förhandlat förfarande innebär inte att ogiltiga anbudsansökningar eller anbud ska tas med i förhandling enkom för att öka konkurrensen i sig. Altran Sverige AB hävdar att det ej är visat att vinnande leverantör uppfyller kraven. Utvärderingsprotokollet uppfyller kraven på tydlighet vad gäller skälen för tilldelning av kontrakt.

Grundläggande rättsliga principer har beaktats vid utformning av kraven i upphandlingen. LOU anger att ramavtal får löpa under längre tid än fyra år endast om särskilda skäl föreligger. Varken LUF eller försörjningsdirektivet innehåller några bestämmelser om ramavtals löptid. En upphandlande enhet är redan på denna grund oförhindrad att ingå ramavtal med en avtalstid som överstiger fyra år. I den aktuella upphandlingen föreligger högst affärsmässiga skäl för att ha den avtalstid som angetts. VA SYD har behov av kontinuitet i ett mycket omfattande omstruktureringsarbete som kommer att fortgå under ett antal år. Arbetet omfattar en översyn av VA SYD:s hantering av all den information som dagligen behövs för att driva verksamheten. Arbetet ska utmynna i effektiviserande hanteringsregler, informationsklassningsregler och tekniska hjälpmedel. Efter två år bedöms införande av en intraportallösning med grundläggande funktionalitet för hantering av de högst prioriterade informationsströmmarna inom VA SYD ha genomförts avseende bl.a. styrande dokument, uppföljning och samarbetswebbplatser. I samtliga dessa fall hanteras information som är säkerhetsklassad. Möjlighet finns att förlänga avtalet ett år i taget, max fem gånger. Detta för att kunna fortsätta arbetet med de informationsströmmar som står närmast i tur. Allt för att garantera en hög kvalitet, god ekonomi och kontinuitet i arbetet. VA SYD:s erfarenhet av tidigare projekt av det här slaget är att de tar lång tid om de ska implementeras på ett

effektivt sätt. Kontinuiteten i arbetet är mycket viktig eftersom arbetet omfattar verksamhetskritisk information. En avtalstid om maximalt fyra år bedöms som alldeles för kort och hade inneburit risk för att ett mycket omfattande arbete inte hade kunnat slutföras. Skälen till att den ordinarie avtalstiden har satts till två år är för att ge VA SYD en möjlighet att inte vara bunden längre om VA SYD inte skulle vara nöjd med leverantörens arbete.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Upphandlingen har påbörjats före den 1 november 2011, varför LUF i dess lydelse före detta datum är tillämplig i målet.

Av 16 kap. 1 och 5 §§ LUF framgår att förvaltningsrätten kan pröva om en upphandlande enhet har brutit mot någon bestämmelse i lagen och, på talan av en leverantör som lidit eller kan komma att lida skada, besluta att en upphandling ska göras om eller får avslutas först sedan rättelse gjorts. Därvid gäller att förvaltningsrätten i princip endast prövar de särskilt angivna frågor som sökanden tar upp.

En upphandlande enhet ska enligt 1 kap. 24 § LUF behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och om proportionalitet iakttas.

Förvaltningsrättens bedömning

Altran Sverige AB gör gällande att VA SYD har brutit mot LUF genom att ställa upp två oproportionerliga skall-krav samt genom att tillämpa en för lång avtalstid.

Av proportionalitetsprincipen följer att alla krav och villkor som den upphandlande enheten ställer måste ha ett naturligt samband med och stå i rimlig proportion till det som upphandlas. Dessutom måste kraven vara ägnade att leda till att den upphandlande myndighetens syfte med att ställa dem uppnås.

Vad gäller kravet på partnerskap har Altran Sverige AB ansetts uppfylla detta och har således inte lidit skada till följd av en eventuell brist hänförlig till utformningen av detta krav.

Beträffande det angripna kravet på erfarenhet har VA SYD redogjort för skälen till att detta krav har ansetts behövligt och relevant. Vad Altran Sverige AB anfört och åberopat i denna fråga visar enligt förvaltningsrättens mening inte att VA SYD genom aktuellt krav brutit mot bestämmelserna i LUF eller lagens principer på ett sådant sätt att Altran Sverige AB därigenom har lidit eller riskerat att lida skada. Skäl för ingripande mot upphandlingen föreligger därmed inte på denna grund.

Vad gäller den av VA SYD tillämpade ramavtalstiden gör förvaltningsrätten följande bedömning.

I anbudsinbjudan 1.8 *Avtalstid* anges följande:

Avtalstiden är två (2) år. Beställaren har därefter rätt att förlänga avtalet fem (5) gånger med ett (1) år i taget. Den sammanlagda avtalstiden kan således bli maximalt sju år.

I förarbetena till LUF uttalas bl.a. följande gällande ramavtal inom försörjningssektorerna: Försörjningsdirektivet saknar vissa bestämmelser om ramavtal som återfinns i det klassiska direktivet. Sålunda saknar direktivet och försörjningslagen en motsvarighet till bestämmelsen i den klassiska lagen som anger att ett ramavtal får löpa under längre tid än fyra år endast om det finns

särskilda skäl. Självfallet bör ramavtal i försörjningssektorerna inte löpa på obegränsad tid. En lämplig utgångspunkt vid bedömning av hur lång tid ett ramavtal inom försörjningssektorerna får löpa kan utgöras av bestämmelsen i den klassiska lagen (prop. 2006/07:128 s.177). Vid beräkning av ett ramavtals längd ska eventuella förlängningsmöjligheter räknas in.

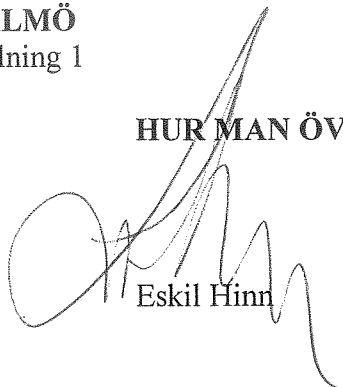
Altran Sverige AB gör gällande att avtalstiden om sju år utgör en otillbörlig begränsning av konkurrensen och att det inte finns särskilda skäl till en längre avtalstid än fyra år. VA SYD anger såsom skäl för vald ramavtalstid bl.a. att VA SYD har behov av kontinuitet i ett mycket omfattande omstruktureringsarbete som kommer att fortgå under ett antal år samt att en avtalstid om maximalt fyra år hade inneburit risk för att ett mycket omfattande arbete inte hade kunnat slutföras. Den ordinarie avtalstiden har dock satts till endast två år. Möjligheterna att använda ramavtal som löper på mer än fyra år torde visserligen vara större i upphandlingar enligt LUF än enligt LOU eftersom kontrakt som omfattas av lagen till sin natur många gånger är komplexa, av mycket stort värde och av betydelse för samhällsviktiga funktioner, vilket skulle kunna motivera en längre löptid. Användning av ramavtal får dock inte påverka konkurrensen negativt. Den av VA SYD tillämpade ramavtalstiden om sju år får anses anmärkningsvärt lång utifrån upphandlingsföremålet. Omständigheter som motiverar en så lång ramavtalstid har enligt förvaltningsrätten mening inte framkommit. Den av VA SYD tillämpade ramavtalstiden får därmed anses ha begränsat konkurrensen på ett oproportionerligt sätt och strida mot 1 kap 24 § LUF.

Förvaltningsrätten finner mot bakgrund av det anförda visat att VA SYD i det aktuella upphandlingsförfarandet har brutit mot bestämmelserna i LUF och att Altran Sverige AB därigenom har lidit eller riskerat att lida skada. Grund för ingripande mot upphandlingen föreligger därmed. Då den åberopade och konstaterade bristen är hänförlig till det konkurrensuppsökande skedet ska upphandlingen göras om.

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I MALMÖ
Avdelning 1

DOM
2012 -05- 0 4

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1B LOU)

Eskil Hinn

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut var till förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppgive sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1B LOU

